

...

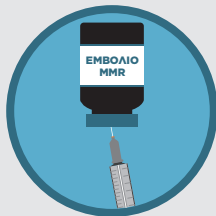
Εμβόλιο Ιλαράς-Ερυθράς-Παρωτίτιδας (MMR)

ΤΙ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΝΑ ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ

... ..

Είστε σίγουροι ότι είστε προστατευμένοι
από την ιλαρά, την ερυθρά και την παρωτίτιδα;

ΕΝΗΜΕΡΩΣΟΥ! ΕΜΒΟΛΙΑΣΟΥ! ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΣΟΥ!

Γνωρίζετε ότι

- Εκατοντάδες χιλιάδες παιδιά νοσούσαν από ιλαρά πριν από τον συστηματικό εμβολιασμό;
- Η ιλαρά μεταδίδεται εξαιρετικά εύκολα από άνθρωπο σε άνθρωπο μέσω σταγονιδίων της αναπνοής;
- Οι ενήλικες που έχουν γεννηθεί στην Ελλάδα πριν το 1975 είναι πιθανότερο να έχουν φυσική ανοσία στην ιλαρά;
- Οι ενήλικες που γεννήθηκαν μετά το 1975 στην Ελλάδα, πρέπει είτε να επιβεβαιώσουν την ανοσία τους στην ιλαρά, την παρωτίτιδα και την ερυθρά, είτε να έχουν σαφές ιστορικό 2 δόσεων του εμβολίου MMR;
- Όλες οι γυναίκες σε αναπαραγωγική ηλικία πρέπει να γνωρίζουν την κατάσταση ανοσίας τους έναντι της ερυθράς;

Πότε και πώς μπορώ εμβολιαστώ για την ιλαρά, την ερυθρά και την παρωτίτιδα;

Το εμβόλιο γίνεται σε 2 δόσεις με ένεση, κάτω από το δέρμα ή στο μυ, με μεσοδιάστημα 4-6 εβδομάδων.

**Εμβόλιο
MMR**

Αν μία δόση του εμβολίου έχει χορηγηθεί στο παρελθόν (σε ηλικία >12 μηνών), μπορεί να χορηγηθεί μία επιπλέον δόση οποιαδήποτε στιγμή. Δεν χρειάζεται η επανάληψη όλου του σχήματος.

Το εμβόλιο MMR περιέχει ζωντανούς εξασθενημένους ιούς της ιλαράς, της παρωτίτιδας και της ερυθράς.

**Εμβόλιο
MMR**

Ποιος χρειάζεται να εμβολιαστεί με το MMR;

Επαγγελματίες υγείας

υποστηρικτικές ειδικότητες αλλά και εθελοντές που έχουν επαφή με ασθενείς και έχουν γεννηθεί μετά το 1975 στην Ελλάδα, πρέπει να έχουν λάβει 2 δόσεις του εμβολίου MMR για πλήρη προστασία.

Επαγγελματίες υγείας

χωρίς ανοσία, που έχουν εκτεθεί σε ιλαρά, ερυθρά ή παρωτίτιδα (μαγουλάδες) μπορεί να κάνουν το εμβόλιο MMR εντός 72 ωρών για να προλάβουν την εκδήλωση συμπτωμάτων. Επιπλέον:

- Άτομα σε ανοσοκαταστολή (που οφείλεται σε νόσο ή σε φαρμακευτική αγωγή) έχουν αυξημένο κίνδυνο επιπλοκών, και μπορεί να χρειαστούν χορήγηση έτοιμων αντισωμάτων για την πρόληψη της νόσου.
- Εκτεθειμένες έγκυες επαγγελματίες υγείας δε θα πρέπει να λάβουν το εμβόλιο MMR αλλά μόνο έτοιμα αντισώματα (ανοσοσφαιρίνη).

Αποτελεσματικότητα του εμβολίου MMR

στην ηλικία 12 μηνών ή αργότερα

- 95% προστασία από την ιλαρά
- 80% προστασία από την παρωτίτιδα
- 90% προστασία από την ερυθρά, πιθανώς για πάντα.

χορηγημένες με διάστημα
4-6 εβδομάδων μεταξύ τους

- 99.7% προστασία από την ιλαρά, η οποία μπορεί να μειωθεί με την πάροδο του χρόνου.
- 80-95% προστασία από την παρωτίτιδα, η οποία μειώνεται σταδιακά με την πάροδο του χρόνου.

Οι νόσοι εν συντομία

Η συστηματική χρήση του εμβολίου ιλαράς από τη δεκαετία του '60 οδήγησε σε >99% μείωση του αριθμού των κρουσμάτων μέχρι περίπου το 2001. Από τότε εμφανίζονται τακτικά σημαντικές επιδημίες σε πολλές χώρες ΕΕ, με κορύφωση το 2011 (>30.000 κρούσματα).

Στην Ελλάδα η τελευταία σημαντική επιδημία ιλαράς καταγράφηκε μεταξύ 2010-2011, με συνολικά 189 κρούσματα τόσο σε πληθυσμούς Ρομά, όσο και σε νεαρούς Έλληνες ενήλικες και επαγγελματίες υγείας.

.....

Η ερυθρά συνεχίζει να εμφανίζεται σε πολλές χώρες της ΕΕ κάθε χρόνο, ενώ τα τελευταία χρόνια (2012-13) μεγάλες επιδημίες αναφέρθηκαν από την Πολωνία.

Στην Ελλάδα η τελευταία σημαντική επιδημία ερυθράς καταγράφηκε το 1999 με περισσότερα από 1.400 δηλωμένα κρούσματα.

.....

Η παρωτίτιδα εξακολουθεί να εμφανίζεται συχνά στις χώρες της ΕΕ, στις οποίες αναφέρθηκαν περίπου 950.000 κρούσματα παρωτίτιδας, μεταξύ των ετών 2001-2008.

Στην Ελλάδα δηλώνεται μικρός αριθμός κρουσμάτων παρωτίτιδας, ενώ η τελευταία επιδημία που έχει καταγραφεί ήταν το 2002 με 156 κρούσματα.

Ιλαρά

Συμπτώματα

Χρόνος Επώασης:

10-12 ημέρες (το εξάνθημα εμφανίζεται συνήθως 14 ημέρες μετά τη μόλυνση)

Η ιλαρά αρχίζει συνήθως με βήχα, συνάχι, κόκκινα μάτια και πυρετό. Το χαρακτηριστικό κοκκινωπό εξάνθημα εμφανίζεται 2-4 ημέρες μετά τα αρχικά συμπτώματα και εξαπλώνεται από το κεφάλι προς το υπόλοιπο σώμα.

Βρέφη, υποσιτισμένα παιδιά και ασθενείς σε ανοσοκαταστολή έχουν χειρότερη πρόγνωση, και γενικά οι ενήλικες βρίσκονται σε αυξημένο κίνδυνο για επιπλοκές σε σύγκριση με τα παιδιά.

Θεραπεία

Δεν υπάρχει συγκεκριμένη θεραπεία για την ιλαρά, παρά μόνο υποστηρικτική φροντίδα.

Ερυθρά

Συμπτώματα

Χρόνος Επώασης:

12-13 ημέρες (συνήθως περίπου 14 ημέρες)

Η ερυθρά εκδηλώνεται με εξάνθημα, διόγκωση των λεμφαδένων, πόνο στις αρθρώσεις και αρθρίτιδα (κυρίως στις γυναίκες), λοίμωξη του ανώτερου αναπνευστικού και μερικές φορές ήπιο πυρετό. Μέχρι 20-50% των περιπτώσεων μπορεί να παραμείνουν ασυμπτωματικοί.

Η ερυθρά έχει σοβαρές συνέπειες αν προσβάλει εγκύους κατά τα πρώιμα στάδια της κύησης, γιατί επιφέρει σοβαρές βλάβες στο έμβρυο (μάτια, καρδιά, εγκέφαλος), προκαλώντας το σύνδρομο συγγενούς ερυθράς.

Θεραπεία

Δεν υπάρχει ειδική θεραπεία, μόνο υποστηρικτική φροντίδα.

Παρωτίτιδα

Συμπτώματα

Χρόνος Επώασης:

12-25 ημέρες (συνήθως 16-18 ημέρες)

Η παρωτίτιδα εκδηλώνεται με πρησμένους σιελογόνους αδένες, συνήθως την παρωτίδα (μαγουλάδες), αλλά και με πυρετό, πονοκέφαλο, πόνο στους μυς και τις αρθρώσεις, απώλεια της όρεξης. Έως 20-30% των ασθενών μπορεί να μην εκδηλώσουν κανένα σύμπτωμα.

Θεραπεία

Δεν υπάρχει ειδική θεραπεία για την παρωτίτιδα, μόνο υποστηρικτική φροντίδα.

Ιλαρά

- 1-3/1.000 κρούσματα ιλαράς ενδέχεται να πεθάνουν (συχνότερα οι ανοσοκατεσταλμένοι, παιδιά προσχολικής ηλικίας ή υποσιτισμένα παιδιά)
- Ωτίτιδα (7-9%)
- Σπασμοί
- Πνευμονία (1-6%)
- Διάρροια (8%)
- Φλεγμονή του εγκεφάλου (1/1.000-2.000 κρούσματα), η οποία οδηγεί σε νευρολογικές βλάβες
- Φλεγμονή νωτιαίου μυελού, που οδηγεί σε παράλυση (τις περισσότερες φορές προσωρινή)
- Εκφυλισμός εγκεφάλου (Υποξεία Σκληρυντική Πανευγκεφαλίτιδα (Subacute Sclerosing Panencephalitis, SSPE), 7-10 χρόνια μετά την αρχική εμφάνιση της ασθένειας, 1/100.000 κρούσματα)
- Οι ενήλικες βρίσκονται σε αυξημένο κίνδυνο για επιπλοκές

Παρωτίτιδα

- Φλεγμονή των όρχεων (25-50% μετά την εφηβεία)
- Φλεγμονή των ωοθηκών (5% μετά την εφηβεία)
- Μαστίτιδα
- Φλεγμονή των αρθρώσεων (αρθρίτιδα)
- Φλεγμονή του καρδιακού μυ (μυοκαρδίτιδα)
- Φλεγμονή του παγκρέατος (παγκρεατίτιδα)
- Φλεγμονή του θυρεοειδούς (θυρεοειδίτιδα)
- Φλεγμονή των νεφρών (σπειραματονεφρίτιδα)
- Φλεγμονή του εγκεφάλου και των περιβλημάτων του (εγκεφαλίτιδα, παρεγκεφαλίτιδα ή μηνιγγίτιδα) <10%
- Φλεγμονή του νωτιαίου μυελού (εγκάρσια μυελίτιδα)
- Φλεγμονή του ακουστικού νεύρου, που μπορεί να οδηγήσει σε κώφωση (1/3.000-1/20.000)
- Οι ενήλικες βρίσκονται σε αυξημένο κίνδυνο για επιπλοκές

Ερυθρά

- Πυρετικοί σπασμοί
- Μέση ωτίτιδα
- Έμετος και διάρροια
- Πνευμονία
- Φλεγμονή του εγκεφάλου (εγκεφαλίτιδα 1/6.000)
- Μείωση των κυττάρων του αίματος που συμμετέχουν στην πήξη (θρομβοπενία 1/3.000)

Ήπιοι

(συχνότεροι)

Συνήθως μέσα σε 6-14 ημέρες μετά τον εμβολιασμό

- Πυρετός (έως 1/6 δόσεις)
- Ήπιο εξάνθημα (5%)
- Διόγκωση λεμφαδένων (1/75 δόσεις)

Μέτριοι

• Πυρετικοί σπασμοί (1/3.000 δόσεις σε βρέφη)

• Παροδικός πόνος στις αρθρώσεις (25%) ή αρθρίτιδα (10%- κυρίως σε μικρές περιφερικές αρθρώσεις σε έφηβες και ενήλικες γυναίκες 7-21 μέρες μετά τον εμβολιασμό)

• Παροδική μείωση των αιμοπεταλίων (βοηθούν στην πήξη του αίματος, 1/30.000 δόσεις)

Σοβαροί

(σπάνιοι & πολύ σπάνιοι)

- Σοβαρή αλλεργική αντίδραση: αυτό μπορεί να συμβεί με οποιοδήποτε εμβόλιο (<1/1.000.000 δόσεις)
- Παροδικός πόνος στα άκρα
- Φλεγμονή των όρχεων
- Οίδημα στους σιελογόνους αδένες
- Φλεγμονή του εγκεφάλου ή των μηνίγγων
- Φαγούρα

Πού μπορώ να βρω περισσότερες πληροφορίες;

1. www.keelpno.gr
2. www.impfen-info.de
3. www.euro.who.int and search for immunization resources
4. www.cdc.gov
5. www.vaccines.gov/vaccines
6. www.vaccineinformation.org
7. www.ncirs.edu.au
8. Immunization Action Coalition (IAC):
www.immunize.org

HProImmune
Promotion of Immunization for Health Professionals in Europe
www.hproimmune.eu

Ινστιτούτο Προληπτικής,
Περιβαλλοντικής και
Εργασιακής Ιατρικής

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΕΓΧΟΥ &
ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ (ΚΕΕΛΠΝΟ)
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

CYPRUS INTERNATIONAL INSTITUTE
FOR ENVIRONMENTAL AND PUBLIC HEALTH

IN ASSOCIATION WITH
HARVARD SCHOOL OF PUBLIC HEALTH

Με τη συγχρηματοδότηση
του Προγράμματος για την Υγεία
της Ευρωπαϊκής Ένωσης